

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE**

**ZA 2010. GODINU
Broj: 05-02/11**

Sarajevo, mart 2011. godine

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE****NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE*****Osnova za reviziju***

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog zavoda za zapošljavanje** za 2010. godinu (priloženog bilansa stanja na dan 31. decembar 2010. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvještaja o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan), te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Federalnog zavoda za zapošljavanje odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima u Federaciji BiH o računovodstvu i finansijskom obaveštavanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed korupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je takođe odgovorno za usklađenost poslovanja Federalnog zavoda za zapošljavanje sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06), INTOSAI revizijskim standardima i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na finansijskim izvještajima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Kvalifikacija:

- 1. Federalni zavod za zapošljavanje je planirao i izvršio uplatu sredstava u iznosu od 500.000 KM Fondu za studentske zajmove kojeg je osnovala Vlada FBiH, što nije u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnog sigurnosti nezaposlenih osoba (Tačke 3.3. i 3.5.3. izvještaja);**
- 2. Na osnovu zaključaka Vlade FBiH o isplati jednokratnih pomoći zaposlenicima preduzeća, uplaćena su sredstava u iznosu od 543.500 KM, na teret sredstava namjenjenih za realizaciju Programa mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu privatizacije, stečaja, likvidacije i restrukturiranja preduzeća ostali ili ostaju bez posla, iako navedenim Programom, kao i Operativnim programom realizacije Programa za 2010. godinu koji je sačinio Federalni zavod za zapošljavanje, nisu predviđena davanja jednokratnih pomoći. (Tačka 3.5.3. Izvještaja).**

Mišljenje

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijske izvještaje mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijski izvještaji **Federalnog zavoda za zapošljavanje**, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2010. godine, rezultate poslovanja i izvršenja budžeta, za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja tj. Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Finansijsko poslovanje Federalnog zavoda za zapošljavanje u toku 2010. godine, osim za napomenu navedenu u tački 1. u prethodnom pasusu, je bilo u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo, 05.04.2011. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	1
2.1	Rezime	2
3.	NALAZI I PREPORUKE	3
3.1	Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja.....	3
3.2	Sistem internih kontrola	4
3.3	Priprema, donošenje, praćenje izvršenja Finansijskog plana i izvještavanje	5
3.4	Prihodi i primici.....	7
3.5	Tekući rashodi	8
3.6	Dugoročni plasmani	10
3.7	Javne nabavke.....	13
3.8	Potraživanja	14
3.8.1	Kratkoročna potraživanja	14
3.8.2	Kratkoročni plasmani	14
3.9	IT sistem	15
	PRILOG BR. 1.....	18
	Izvršenje Finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje na dan 31.12.2010. godine.....	18

IZVJEŠTAJ

O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE za 2010. godinu

1. UVOD

Federalni zavod za zapošljavanje (u daljem tekstu: Federalni zavod) je izvanbudžetski fond osnovan Odlukom o početku rada Federalnog zavoda za zapošljavanje donesenom od strane Vlade Federacije BiH dana 03.05.2001. godine („Sl.novine FBiH“, br.21/01), na osnovu Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba („Sl.novine FBiH“, br.55/00). Federalni zavod je osnovan radi zadovoljavanja potreba u oblasti zapošljavanja i praćenja kretanja na tržištu rada u Federaciji BiH.

Federalni zavod je javna ustanova, registrovana kod Kantonalnog suda u Sarajevu upisom u sudski registar dana 16.08.2001. godine (br.UF/I-1207/01).

Saglasno Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i Statutu, Federalni zavod je nadležan da: prati i predlaže mjere za unapređenje zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, prati i osigurava provođenje utvrđene politike i mjera u oblasti rada i zapošljavanja na teritoriji Federacije i o tome obavještava nadležna tijela Federacije, upravlja sredstvima za osiguranje materijalne sigurnosti za vrijeme nezaposlenosti, prati, usklađuje i koordinira rad službi za zapošljavanje za provođenje utvrđene politike i mjera u oblasti zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba iz nadležnosti Federacije, prati i predlaže mjere za unapređenje zapošljavanja invalidnih osoba i njihova profesionalna rehabilitacija i osigurava i ispunjavanje uvjeta za njihovo zapošljavanje u saradnji sa službama za zapošljavanje, pruža pomoć u realiziranju programa profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije za nezaposlene osobe i njihovo ponovno zapošljavanje na odgovarajućim poslovima, objedinjuje i vodi zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za Federaciju i predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcionisanje jedinstvenog informacionog sistema u ovoj oblasti, prati provođenje međunarodnih ugovora i sporazuma iz oblasti rada i zapošljavanja koji se odnose na Federaciju, predstavlja službe za zapošljavanje u odnosima s organima i službama BiH, Federacije i Republike Srpske, odobrava zapošljavanje stranih državljana i osoba bez državljanstva na prijedlog službe za zapošljavanje, prati i poduzima mjere za stvaranje uvjeta za povratak građana Federacije sa privremenog rada u inostranstvu i njihovo radno anagažovanje, obavlja i druge poslove utvrđene Zakonom, statutom i aktima Federalnog zavoda i konvencijama i preporukama MOR-a koje se odnose na oblast rada, zapošljavanja i socijalne politike.

Na dan 31.12.2010. godine u Federalnom zavodu za zapošljavanje bilo je 53 zaposlenika od ukupno 56, koliko je predviđeno Odlukom o sistematizaciji radnih mjesta. Sjedište Federalnog zavoda je u Sarajevu, u ulici Đoke Mazalića broj 3.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Federalnog zavoda za 2010. godinu, pravilnost i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Federalnog zavoda na dan 31.12.2010. godine, izvršenje Finansijskog plana za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u novembru 2010. godine i martu 2011. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

2.1 Rezime

Izvršenom revizijom poslovanja Federalnog zavoda za 2010. godinu konstatovali smo određene propuste i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

- *Dosljedno provoditi Zakon o budžetima FBiH, u dijelu planiranja sredstava za plaće i naknade zaposlenih samo za planirani broj radnih mjesta za godinu za koju se donosi Finansijski plan,*
- *Planiranje i trošenje sredstava vršiti samo za one namjene kojima se osigurava dosljedno poštivanje Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba,*
- *Inicirati da Parlament FBiH usvaja Finansijski plan, kao i Izmjene i dopune finansijskog plana Federalnog zavoda i da se isti objavljuje u Službenim novinama FBiH, istovremeno sa objavljivanjem Budžeta FBiH.*
- *Poduzeti aktivnosti kako bi se, u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, formirala Savjetodavna komisija,*
- *Izvršiti popunu sistematizovanog radnog mjesta internog revizora kako bi interna revizija otpočela sa radom u skladu sa Zakonom o internoj reviziji, u cilju unapređenja sistema internih kontrola i osiguranja kontinuiranog nadzora nad poslovanjem Federalnog zavoda,*
- *Usvajati Računovodstvene politike kao dio sistema internih kontrola, što predstavlja obavezu u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika, a koje se odnose i na vanbudžetske korisnike,*
- *U saradnji sa kantonalnim Službama za zapošljavanje poduzeti mjere naplate dugovanja po osnovu neuplaćenih doprinosa za zapošljavanje u skladu sa zaključenim sporazumima o izmirenju duga po osnovu dospjelih, a nenaplaćenih doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti, te osigurati knjigovodstveno evidentiranje potraživanja navedenih u zaključenim sporazumima,*
- *Osigurati dosljednu primjenu Programa mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu privatizacije, stečaja, likvidacije i restrukturiranja preduzeća ostali ili ostaju bez posla, u dijelu izdvajanja sredstava samo na način i pod uslovima koji su utvrđeni u Programu,*
- *Dosljedno provoditi Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba kod provođenja određenih programa Aktivne politike zapošljavanja, u dijelu izdvajanja sredstava samo za one namjene koje su propisane navedenim Zakonom,*
- *U saradnji sa Razvojnou bankom i bankama komisionarima okončati aktivnosti usaglašavanja spornih pitanja kako bi se ugovori sa istim u potpunosti implementirali,*
- *Osigurati kontinuirano usaglašavanje stanja sredstava sa komisionim bankama, kako bi sva naplaćena sredstva po osnovu datih kredita, komisione banke uplatile na račun Razvojne banke,*
- *Obavijestiti Razvojnu banku da utuži sve one korisnike kredita iz Programa zapošljavanja demobilisanih boraca koji nisu ispunili obavezu zapošljavanja nezaposlenih osoba u skladu sa zaključenim ugovorima,*
- *Osigurati dosljedno poštivanje stava 5. Člana 5. Uputstva o primjeni Zakona o javnim nabavkama i člana 23. Pravilnika o nabavci robe, vršenju usluga i ustupanju radova u dijelu prava odlučivanja eksperta angažovanog u radu Komisije za javne nabavke,*
- *Intenzivirati aktivnosti na naplati sumnjivih i spornih potraživanja, posebno za ona potraživanja za koja su sudovima podneseni prijedlozi za izvršenje,*

- *Za uspješnu implementaciju projekta Jedinstvenog informacionog sistema potrebno je osigurati podršku ključnih faktora (Upravnog odbora, menadžmenta Zavoda, i menadžmenta kantonalnih službi),*
- *Implementirati preporuke iz studije vezano za izmjena teksta člana 5 Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba jasnom formulacijom teksta koja ne može biti višeznačno interpretirano odnosno tumačeno i izvršiti usklađivanje zakonske regulative koja se primjenjuje na nivou kantonalnih službi, koje su značajne za izradu softverskog rješenja,*
- *S obzirom na starosnu strukturu osoblja u kantonalnim službama potrebno je da se izvrši analiza i preduzmu odgovarajuće aktivnosti na osiguranju informatičke spremnosti krajnjeg korisnika da prihvati novi sistem,*
- *Formirati organizacijsku infrastrukturu projekta u svrhu prevazilaženja prepreka i osiguranje preduslova za implementaciju projekta,*
- *Minimizirati rizik nove tehnologije ispitivanjem zadovoljstva korisnika već implementiranim projektima,*
- *Osigurati funkcionalnost softverskog rješenja JIS za podršku procesu obračuna naknada nezaposlenim licima na način da se putem aplikacije vrši obračun, provjera nezaposlenih lica u bazi, potrebne evidencije obračunatih naknada i automatski prijenos naloga u računovodstvenu sintetiku glavnu knjigu, a sve u cilju bolje kontrole trošenja sredstava za tu namjenu.*

3. NALAZI I PREPORUKE

3.1 Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja

Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2010. godinu, a u sklopu iste i provjere da li je postupljeno po preporukama datim u prethodnim revizijama, ističemo da Federalni zavod za zapošljavanje nije postupio po preporukama koje se odnose na:

- formiranje Savjetodavne komisije u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba,
- implementiranje odredaba Ugovora o preuzimanju Projekta za podsticaj zapošljavanja, zaključenog za Razvojnou bankom, u dijelu preuzimanja potraživanja koja Federalni zavod ima na osnovu kredita plasiranih putem banaka komisionara, te dostavljanje kopija dokumenata Razvojnoj banci o plasiranim kreditima u skladu sa aneksima ugovora zaključenim između Federalnog zavoda i banaka komisionara,
- dopunu ugovora u dijelu preuzimanja mjera u slučaju nepoštivanja odredbi ugovora koje se odnose na obavezu zapošljavanja ugovorenog broja nezaposlenih osoba, kao i na obavezu zapošljavanja ugovorenog broja nezaposlenih osoba u slučaju prijevremene otplate kredita, jer je Federalni zavod uputio zahtjev Razvojnoj banci 28.12.2010. godine, pa se implementiranje date preporuke očekuje u 2011. godini.

Preporuke po kojima je djelimično postupljeno odnose se na:

- poduzimanje aktivnosti kod Intesa Sanpaolo banke i Federalnog ministarstva za izbjeglice i raseljena lica na usklađivanju salda (pravdanje za utrošena sredstva u iznosu od 133.920 KM) po Programu za poticaj zapošljavanja u poljoprivredi,
- nastavak aktivnosti na usaglašavanju spornih pitanja zbog kojih se ugovori sa Razvojnou bankom i bankama komisionarima nisu u potpunosti implementirali, kao i rješavanje pitanja visine naknada za obavljanje komisionih poslova,
- nastavak aktivnosti u cilju osiguranja funkcionisanja jedinstvenog informacionog sistema u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za Federaciju BiH u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba,

Preporuke po kojima je postupljeno odnose se na:

- iniciranje aktivnosti da se Finansijski plan i Izmjene i dopune Finansijskog plana Federalnog zavoda usvajaju od strane Parlamenta Federacije BiH, kao i objavljivanje Finansijskog plana u Službenim novinama FBiH kada se objavljuje i Budžet FBiH,
- dosljedno poštivanje Zakona o budžetima u dijelu korištenja sredstava samo do visine utvrđene u njegovom posebnom dijelu,
- isplatu novčanih naknada demobilisanim borcima u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica,
- kontinuirano praćenje realizacije ugovora i poduzimanje svih pravnih radnji prema korisnicima koji ne izvršavaju preuzete obaveze zapošljavanja nezaposlenih osoba u periodu otplate kredita, u skladu sa zaključenim ugovorima,
- utvrđivanje normativa potrošnje goriva i donošenje Pravilnika u kojem su isti sadržani, te u skladu sa istim normativima izrada mjesečnih izvještaja.

Federalni zavod je postupio u skladu sa članom 16. Zakona o reviziji institucija u FBiH kojim je regulisana obaveza revidiranih klijenata da u roku od 60 dana, nakon što dobiju konačan Izvještaj o izvršenoj reviziji, sačini prijedlog poduzetih mjera (Akcioni plan) s ciljem prevladavanja konstatovanih nedostataka i isti dostavio Uredu za reviziju institucija u FBiH.

3.2 Sistem internih kontrola¹

Izvršena je procjena funkcioniranja sistema internih kontrola u Federalnom zavodu, kako bi se uvjerali da li uspostavljene interne kontrole, osiguravaju potpunu primjenu i usklađenost sa zakonskim propisima, tačnu i potpunu računovodstvenu evidenciju, kao i ekonomično, efikasno i efektivno trošenje javnih sredstava.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, regulisano je da se Upravni odbor Federalnog zavoda sastoji od sedam članova umjesto dosadašnjih 11 članova, zbog čega je Vlada FBiH imenovala novi Upravni odbor u novembru 2009. godine u skladu sa navedenim Izmjenama i dopunama Zakona. Odlukom Upravnog odbora izvršene su Izmjene i dopune Statuta u cilju usklađivanja istog sa navedenim Izmjenama Zakona, ali na iste, Vlada FBiH još uvijek nije dala saglasnost.

U prethodnoj reviziji smo konstatovali da Savjetodavna komisija-povjerenstvo koje bi trebalo davati mišljenje u vezi sa razmatranjem politike zapošljavanja i socijalnog osiguranja i preporuke u vezi sa programom zapošljavanja, davati preporuke u vezi programa rada i davati mišljenje na rad Federalnog zavoda, kao i preporuke u vezi sa poboljšanjem rada, u skladu sa Zakonom o zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba nije formirana od strane Upravnog odbora Federalnog zavoda jer nadležne institucije (Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Privredna komora FBiH i Ekonomsko-socijalno vijeće Federacije BiH) nisu imenovale svoje predstavnike koji će činiti Savjetodavnu komisiju. Konstatovano je da još uvijek nije formirana Savjetodavna komisija, niti su poduzimane aktivnosti u cilju formiranja iste.

Odlukama o osnovama unutrašnje organizacije Federalnog zavoda i sistematizaciji radnih mjesta, koje su sastavni dio sistema internih kontrola utvrđeni su: unutrašnja organizacija, poslovi koji se obavljaju u organizacionim jedinicama, sistematizacija radnih mjesta Federalnog zavoda, naziv radnog mjesta, posebni uslovi potrebni za obavljanje poslova, broj izvršilaca za svako radno mjesto, opis poslova koji se obavljaju na radnom mjestu i druga pitanja. Navedenom sistematizacijom je sistematizovano 56 radnih mjesta, a na dan 31.12.2010. godine je bilo zaposleno 53 radnika.

¹ Interne kontrole podrazumjevaju organizaciju, politike i procedure koje budžetski korisnici uvode da bi se osiguralo izvršavanje poslova koji su im zakonom i drugim propisima dati u nadležnost, da su resursi korišteni u skladu sa postavljenim ciljevima, da su programi i planovi za izvršavanje poslova zaštićeni od prevara, gubitaka i lošeg upravljanja, da su na raspolaganju pouzdane i blagovremene informacije koje se koriste pri izvještavanju, podršci i donošenju odluka. Isto tako putem interne kontrole omogućava se i otkrivanje greške ili prevare (Službene novine FBiH broj 19/2005)

Odlukama o osnovama unutrašnje organizacije Federalnog zavoda i sistematizaciji radnih mjesta, sistematizovano je radno mjesto internog revizora koji vrši reviziju zakonitosti poslovanja Federalnog zavoda u svim organizacionim jedinicama, ali navedeno radno mjesto još uvijek nije popunjeno, iako je organizovanje interne revizije obaveza Federalnog zavoda u skladu sa članom 11. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru i članom 8. Pravilnika o internoj reviziji budžetskih korisnika. U prethodnoj reviziji smo ukazivali na neophodnost organizovanja interne revizije jer bi se dao značajan doprinos provođenju internih kontrola, kao i nadzoru nad provođenjem svih funkcija koje se obavljaju u Federalnom zavodu.

Na osnovu prezentirane dokumentacije utvrdili smo da Federalni zavod nema Računovstvene politike, a Pravilnik o računovodstvu Federalnog zavoda, koji je donesen u 2004. godini nije usklađen sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

U toku revizije, utvrdili smo da se u svim slučajevima ne provode dosljedno propisane procedure vezane za funkcionisanje sistema internih kontrola, što je imalo za posledicu određene propuste u provođenju propisanih kontrolnih aktivnosti, koji se prije svega odnose na dosljednu primjenu Zakona o posredovanju u zapošljavanju kod planiranja i trošenja sredstava samo za namjene koje su propisane navedenim Zakonom (Tačke 3.3. i 3.5.3.), izdvajanje sredstava za jednokratne pomoći po zaključcima Vlade FBiH, koje nisu predviđene Programom mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu privatizacije, stečaja, likvidacije i restrukturiranja i privatizacije preduzeća ostali ili ostaju bez posla (Tačka 3.5.3.), kao i primjenu Zakona o javnim nabavkama za implementaciju projekta IT sistema upravljanja podacima o nezaposlenim osobama (Tačka 3.7.).

Poduzeti aktivnosti kako bi se, u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, formirala Savjetodavna komisija,

Izvršiti popunu sistematizovanog radnog mjesta internog revizora kako bi interna revizija otpočela sa radom u skladu sa Zakonom o internoj reviziji, u cilu unapređenja sistema internih kontrola i osiguranja kontinuiranog nadzora nad poslovanjem Federalnog zavoda,

Usvojiti Računovstvene politike kao dio sistema internih kontrola, što je obaveza u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika, a koje se odnose i na vanbudžetske korisnike.

3.3 Priprema, donošenje, praćenje izvršenja Finansijskog plana i izvještavanje

Odlukom Upravnog odbora od 20.10.2009. godine usvojen je Finansijski plan Federalnog zavoda za 2010. godine, kao i procjena plana za 2011. i 2012. godinu. Finansijskim planom za 2010. godinu su planirani ujednačeni prihodi i rashodi u iznosu od 39.126.700 KM.

U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Federalni zavod je isti dostavio Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike (resornom ministarstvu) i Federalnom ministarstvu finansija u cilju poduzimanja radnji usvajanja istog od strane Parlamenta FBiH. Iako je zakonska obaveza da se Finansijski plan Federalnog zavoda razmatra i usvaja na Parlamentu FBiH, na što je ukazivano u prethodnim revizijama, Finansijski plan Zavoda za 2010. godinu nije razmatran niti usvojen od strane Parlamenta FBiH.

Prema navedenom obrazloženju, Finansijski plan Zavoda za 2010. godinu sačinjen je na osnovu procjene početnog stanja prenesenih novčanih sredstava koja će se koristiti za administriranje tekućih grantova, stvarnog ostvarenja u prethodnim godinama i projekcija ostvarenja novčanih sredstava Federalnog zavoda, a u skladu sa ostvarenom dinamikom raspoloživosti i očekivanom dinamikom priliva u planskom periodu. Takođe se navodi da su pri izradi Finansijskog plana, uzeti u obzir indikatori i trendovi kretanja pojedinih ekonomskih parametara iz Smjernica ekonomske fiskalne politike FBiH za period 2010-2012. godina i projekcija prihoda po osnovu direktnih i indirektnih poreza. Sa aspekta fiskalne politike, uzete su u obzir odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima, kojim je predviđena izmjena visine stope doprinosa za nezaposlenost koja se obračunava na teret obveznika doprinosa sa 2% na 1,5%.

Finansijskim planom za 2010. godinu planirana su sredstva za plaće i naknade za ukupno 56 zaposlenika koliko je i sistematizovanih radnih mjesta, iako je Zakonom o budžetima u FBiH regulisano da Finansijski plan mora da sadrži planirani broj radnih mjesta za koje se traže finansijska sredstva. Istovremeno je Operativnim planom zapošljavanja za 2010. godinu predviđeno 53 radna mjesta za koja je po našem mišljenju trebalo obezbijediti finansijska sredstva u skladu sa navedenim Zakonom.

Upravni odbor Federalnog zavoda je donio tri Rebalansa plana za 2010. godinu. Procedura izrade i dostavljanja Rebalansa plana je provedena u skladu sa Zakonom o budžetima FBiH, ali isti takođe nisu razmatrani niti usvojeni na Parlamentu FBiH.

Prvim Rebalansom uvećani su prihodi i primici i rashodi i izdaci za 5.677.962 KM, odnosno isti su planirani ujednačeno u ukupnom iznosu od 44.804.662 KM. Uvidom u input za planiranje sredstava po Rebalansu I, konstatovano je da su planirana sredstva u iznosu od 500.000 KM za finansiranje Fonda za studentske zajmove kojeg je osnovala Vlada FBiH svojom Odlukom iz 2006. godine. Planiranje sredstava, izvršeno je na osnovu zahtjeva Fonda, iako Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, nije regulisano da Federalni zavod može izdvajati sredstva osim za namjene navedene u Zakonu, pa shodno navedenom i planirati sredstva za namjene koje nisu propisane Zakonom.

Dana 26.07.2010. godine Upravni odbor Federalnog zavoda je donio Odluku o izmjenama i dopunama Finansijskog plana Federalnog zavoda za 2010. godinu (Rebalans II), kojim su uvećani prihodi i rashodi za 850.000 KM, odnosno planirani su prihodi i primici i rashodi i izdaci u iznosu od 45.654.662 KM. U Obrazloženju uz Rebalans II je navedeno da se uvećanje sredstava odnosi na odobrene grantove po odlukama Federalnog ministarstva rada i socijalne politike od 21.05.2010 godine, za finansiranje podrške zapošljavanja invalidnih osoba u FBiH u iznosu od 450.000 KM i grant za „Implementaciju mjera iz Akcionog plana u okviru Strategije zapošljavanja FBiH (2009-2013) u iznosu od 400.000 KM, a koji će se finansirati iz budžeta FBiH za 2010. godinu.

Trećim Rebalansom koji je donesen 22.12.2010. godine, povećan je obim primitaka u iznosu od 540.000 KM, koji se odnosi na grant za zapošljavanje romske populacije i to 100.000 KM od Federalnog ministarstva rada i socijalne politike i 440.000 KM od Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH. Rebalansom III planirano je prihoda i primitaka, odnosno rashoda i izdataka u iznosu od 46.194.662 KM, u skladu sa ostvarenom dinamikom raspoloživosti i očekivanom dinamikom priliva u tekućoj godini.

U Godišnjem izvještaju o izvršenju Finansijskog plana za 2010. godinu kojeg je usvojio Upravni odbor dana 25.02.2011. godine, iskazani su ukupno ostvareni prihodi i primici u iznosu od 38.333.487 KM, od čega prihodi 35.011.470 KM, primici 3.322.017 KM. U odnosu na plan prihodi i primici su manji za 2.996.805 KM ili za 7,25%. Rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu od 37.492.900 KM i u odnosu na plan manji su za 19% ili za 8.701.762 KM. Od ukupno ostvarenih rashoda i izdataka na tekuće rashode se odnosi 36.585.251 KM, a na kapitalne izdatke 907.649 KM. Federalni zavod je u „Godišnjem iskazu o izvršenju budžeta“ za 2010. godinu, iskazao suficit u iznosu od 840.587 KM.

Planiranje sredstava vršiti samo za one namjene kojima se osigurava dosljedno poštivanje Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba.

Dosljednu provoditi Zakon o budžetima FBiH, u dijelu planiranja sredstava za plaće i naknade zaposlenih samo za planirani broj radnih mjesta za godinu za koju se donosi Finansijski plan.

Inicirati da Parlament FBiH usvaja Finansijski plan, kao i Izmjene i dopune finansijskog plana Federalnog zavoda i da se isti objavljuje u Službenim novinama FBiH, istovremeno sa objavljivanjem Budžeta FBiH.

3.4 Prihodi i primici

U 2010. godini Federalni zavod je iskazao prihode u ukupnom iznosu od 35.011.470 KM i u odnosu na plan manje su ostvareni za 278.530 KM ili za 0,79%. U ukupno ostvarenim prihodima, najznačajniji su prihodi od doprinosa u iznosu od 34.378.416 KM koji su u odnosu na plan veći za 2,50% ili za 838.416 KM. Neporezni prihodi su ostvareni u iznosu od 287.004 KM i u odnosu na plan manje su ostvareni za 72.996 KM ili za 20,28%. Isti se odnose na prihode od kamata 162.410 KM i prihode od pružanja javnih usluga 124.594 KM. Prihodi od pružanja usluga se najvećim dijelom odnose na prihode od izdavanja radnih dozvola strancima u iznosu od 116.697 KM. U 2010. godini Zavod je oprihodovao sredstava u iznosu od 346.050 KM, a ista se odnose na doznaku sredstava Vijeća ministara BiH iz 2009. godine, za realizaciju Programa zapošljavanja romske populacije.

Prihodi od doprinosa – Pored redovnih naplata doprinosa za zapošljavanje, naplata doprinosa se vrši i po osnovu dugovanja iz ranijih godina na osnovu zaključenih Sporazuma o izmirenju duga sačinjenih u skladu sa Zakonom o naplati i djelimičnom otpisu dospjelih a nenaplaćenih doprinosa za socijalno osiguranje, kojim je regulisano da su svi dužnici određeni Zakonom, bili u obavezi pokrenuti postupak za izmirenje dugovanja, na način da se podnese prijava Federalnom zavodu i kantonalnim službama za zapošljavanje po vrsti i visini dugovanja nositeljima osiguranja pojedinačno po vrsti osiguranja. Dužnici su bili u obavezi da na osnovu dokumentacije priložene uz prijavu dužnika, usaglase stanje međusobnih dugovanja i potraživanja, kao i da se navede način izmirivanja duga. Navedenim Zakonom su utvrđeni uslovi, način plaćanja i postupak naplate i djelomičan otpis dospjelih a nenaplaćenih doprinosa za PIO, zdravstvo i zapošljavanje kod pravnih osoba koje su imale strukturu državnog kapitala 50% i više u razdoblju od 01.01.1992. godine do 31.12.2005. godine. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o naplati i djelimičnom otpisu dospjelih a nenaplaćenih doprinosa za socijalno osiguranje data je mogućnost poreznim obveznicima da uz ispunjenje propisanih uvjeta zakluče sporazum o prolongiranju roka plaćanja duga i za dugovanja od 01.01.2006. godine do 31.12.2008. godine.

Federalni zavod vodi posebnu evidenciju o naplati potraživanja po osnovu neuplaćenih doprinosa za zapošljavanje i to po dužnicima i iznosima utvrđenog duga, uplaćenog iznosa i ostatka duga, ali ne stvara potraživanja po ovom osnovu. U sporazumima o izmirenju duga, koji su zaključeni između kantonalne Službe za zapošljavanje u čijem sjedištu se nalazi dužnik i između Federalnog zavoda i dužnika, je naznačen iznos duga bez kamate koja se otpisuje, način vraćanja duga, dužina otplate kao i obaveza osiguranja instrumenta plaćanja. Prije potpisa Sporazuma, utvrđen je ukupan iznos duga koji u Zapisniku o usaglašenim stanjima su potvrdile strane u Sporazumu. Na dan 31.12.2010. godine Federalnom zavodu je po osnovu duga za neuplaćene doprinose, uplaćeno 1.628.904 KM, a ostatak duga je 607.090 KM. Federalni zavod je u 2010. godini, uputio zahtjeve kantonalnim službama za zapošljavanje da utuže dužnike koji, u skladu sa navedenim Zakonom i zaključenim sporazumima nisu izmirili svoje obaveze, te da o poduzetim aktivnostima obavijeste Federalni zavod. Iz priložene dokumentacije se vidi da dužnici nisu utuženi, već su usmenim ili pismenim putem opomenuti da izmire svoje obaveze, u protivnom će se podnijeti tužba, iako je prošao rok od dvije godine u kojem im je bila obaveza izmirivanja dugovanja po osnovu doprinosa za zapošljavanje.

U saradnji sa kantonalnim Službama za zapošljavanje poduzeti mjere naplate dugovanja po osnovu neuplaćenih doprinosa za zapošljavanje u skladu sa zaključenim sporazumima o izmirenju duga po osnovu dospjelih, a nenaplaćenih doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti.

Osigurati knjigovodstveno evidentiranje potraživanja navedenih u zaključenim sporazumima o izmirenju duga po osnovu dospjelih, a nenaplaćenih doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti.

3.5 Tekući rashodi

Federalni zavod je ostvario tekuće rashode u 2010. godini u ukupnom iznosu od 36.585.251 KM i isti su u odnosu na plan manje ostvareni za 14,73 % ili za 6.320.696 KM. Od ukupno ostvarenih tekućih rashoda na plaće i naknade zaposlenih u Federalnom zavodu se odnosi 2.035.893 KM, koje su u odnosu na plan manje ostvarene za 3,05% ili za 64.191 KM, doprinose poslodavca 185.610 KM koji su u odnosu na plan manje ostvareni za 3,13% ili za 6.006 KM, izdatke za materijal i usluge 1.050.999 KM, koji su u odnosu na plan manje ostvareni za 120.736 KM ili za 11,30% i tekuće transfere 33.312.749 KM, koji su u odnosu na plan manje ostvareni za 6.129.763 KM ili za 15,54%.

Odlukom o izmjeni Odluke o raspodjeli sredstava Federalnog zavoda za zapošljavanje za zadovoljenje potreba u oblasti zapošljavanja, koju je donio Upravni odbor 10.02.2010. godine, regulisano je da tekući rashodi po osnovu bruto plaća i naknada, doprinosa na teret poslodavca i naknada troškova zaposlenih u Federalnom zavodu mogu biti planirani u visini 6% od ukupnih sredstava u godini za koju se vrši planiranje. Navedenom Odlukom takođe je regulisano da će se nakon izdvajanja sredstava za ove namjene planirati sredstva za materijal i usluge. Upoređivanjem podataka za 2010. godinu troškovi plaća i naknada zaposlenih čine 5,93% ukupnih sredstava.

3.5.1 Tekući transferi

U 2010. godini, Federalni zavod je ostvario rashode po osnovu tekućih transfera u iznosu od 33.312.749 KM i u odnosu na plan manje su ostvareni za 6.129.763 KM ili za 15,55%.

Tekući transferi su svrstani u pet skupina i to: transferi za obezbjeđenje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, transferi demobilisanim borcima, transferi za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu privatizacije, stečaja, likvidacije i restrukturiranja preduzeća ostali bez posla, transferi za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja i transferi po osnovu tržišta rada kantonalnih službi za zapošljavanje.

Transferi kantonalnim službama za zapošljavanje za obezbjeđenje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih u iznosu od 11.905.800 KM su, u odnosu na prethodnu godinu, povećani za 54,62%. Ovi transferi se odnose na doznaku nedostajućih sredstava kantonalnim Službama za zapošljavanje na ime redovne novčane naknade, zdravstvenog i penzijsko-invalidskog osiguranja. Kantonalne službe za zapošljavanje su dostavljale zahtjeve Federalnom zavodu, a iste je Federalni zavod prosljedio resornom ministarstvu zaduženom za odobravanje uplate, u skladu sa članom 49. i 50. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba. U 2010. godini doznake su izvršene svim kantonalnim službama, osim Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo.

Transferi kantonalnim službama za isplate novčanih naknada demobilisanim borcima u iznosu od 2.242.961 KM, su regulisani Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica, a kojim je definisano da Federalni zavod osigurava sredstva za isplate novčanih naknada samo za povratnike u Republiku Srpsku i Brčko Distrikt. U 2010. godini su realizovani u skladu sa navedenim Zakonom, koji je bio na snazi do 30.04.2010. godine.

Transferi za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu privatizacije, stečaja, likvidacije i restrukturiranja i privatizacije preduzeća ostali ili ostaju bez posla u iznosu od 5.755.134 KM - Na osnovu Programa mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu privatizacije, stečaja, likvidacije i restrukturiranja i privatizacije preduzeća ostali ili ostaju bez posla, koji je donijela Vlada FBiH u 2007. godini, Upravni odbor Federalnog zavoda je donio 10.02.2010. godine Operativni program realizacije navedenog Programa za 2010. godinu, kojim su utvrđeni postupci učesnika u realizaciji Programa, uslovi i kriteriji za raspodjelu namjenskih sredstava radi podrške kantonalnim službama za zapošljavanje, kao i odobreni iznosi pojedinim službama za zapošljavanje. U Izvještaju o radu Federalnog zavoda za 2010. godinu, navedeno je da je realizacijom ovog Programa, Federalni zavod izvršio povezivanje staža kod Federalnog zavoda MIO/PIO za ukupno 500 radnika, od kojih je 399 steklo uslove za penziju.

Uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je da su izvršene isplate jednokratnih pomoći na teret sredstava izdvojenih za realizaciju navedenog Programa po zaključcima Vlade FBiH u iznosu od 543.500 KM i to zaposlenicima slijedećih preduzeća:

- „FDM“ d.d. Mostar dva puta (35.000 KM za 91 zaposlenika po 380 KM i 45.000 KM od čega 15.000 KM za osiguranje imovine i obavljanja minimuma aktivnosti poslovanja privrednog društva i 30.000 KM jednokratne pomoći za najugroženije radnike ovog preduzeća)
- „Šume Herceg-Bosne“ d.o.o. Mostar četiri puta (42.000 KM za 42 zaposlenika po 1.000 KM, 19.000 KM za 40 zaposlenika po 475 KM, 70.000 KM za 34 zaposlenika po 2.058 KM i 34.000 KM za 34 zaposlenika po 1.000 KM)
- „Binas“ d.d. Bugojno (75.000 KM za 250 zaposlenika po 300 KM)
- „Igman“ d.d. Konjic (100.200 KM za 334 zaposlenika po 300 KM)
- „Pretis“ d.d. Vogošća (68.400 KM za 228 zaposlenika po 300 KM)
- „Borac“ d.d.Zenica (54.900 KM za 183 zaposlenika po 300 KM)

Na osnovu prezentirane dokumentacije, smatramo da isplate jednokratnih pomoći po zaključcima Vlade FBiH, nisu u skladu sa Programom mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu privatizacije, stečaja, likvidacije i restrukturiranja preduzeća ostali ili ostaju bez posla, kao i Operativnim programom realizacije navedenog Programa za 2010. godinu. Navedenim programima nisu predviđena davanja jednokratnih pomoći, već je predviđeno da preduzeća koja su u procesu privatizacije, stečaja, likvidacije i prestrukturiranja, treba da sačine programe mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika i da putem kantonalnih službi za zapošljavanje programe kandidiraju Federalnom zavodu za sufinansiranje u skladu sa predviđenim procedurama. Iz navedenih razloga Federalni zavod je uputio Zahtjev br. 04-14-2504/10 od 05.08.20210. godine Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike, za dosljedno provođenje ovog Programa, u kojem se navodi da resorno ministarstvo, svojim autoritetom treba da na sjednici Vlade FBiH, sugeriše dosljednu primjenu Odluke Vlade FBiH o usvajanju Programa, čime bi se na trajnoj osnovi rješavali problemi radnika. I nakon upućenog Zahtjeva, Vlada FBiH je donosila zaključke o isplati jednokratnih pomoći, koje nisu u skladu sa Programom, a na osnovu kojih je Federalni zavod izvršio isplate za zaposlenike nekih od prethodno navedenih preduzeća.

Transferi za realizaciju mjera Aktivne politike zapošljavanja u iznosu od 12.627.674 KM, provode se u skladu sa utvrđenim programima Aktivne politike zapošljavanja. Uvidom u programe Aktivne politike zapošljavanja koje finansira Federalni zavod, konstatovano je da procedure realizacije određenih programa direktno provodi Federalni zavod od raspisivanja javnih poziva do dodjele sredstava za zapošljavanje kao što su: Program zapošljavanja povratnika, Program zapošljavanja mladih bez radnog iskustva, Program zapošljavanja osoba sa invaliditetom i teže zapošljivih kategorija, Program zapošljavanja Roma i dr. Istovremeno iz sredstava Aktivne politike zapošljavanja koja obezbjeđuje Federalni zavod, finansiraju se određeni programi koje u potpunosti realizuju kantonalne službe za zapošljavanje. Prema izjavi odgovorne osobe, opredjeljenje Federalnog zavoda da direktno provodi navedene programe zapošljavanja, je iz razloga što se proceduralno sporije provode programi putem kantonalnih službi za zapošljavanje. Po našem mišljenju, Zakon o posredovanju u zapošljavanju je regulisao da je Federalni zavod nadležan za praćenje i predlaganje mjera za unapređenje zapošljavanja, pružanje pomoći u realizaciji programa zapošljavanja, te saradnja sa službama za zapošljavanje u izradi i realizaciji okvirnih programa zapošljavanja od interesa za Federaciju. Ukoliko odgovorni u Federalnom zavodu smatraju da treba mjenjati Zakon u određenim segmentima, po našem mišljenju bi trebali inicirati izmjenu i dopunu Zakona.

U 2010. godini, Federalni zavod je izvršio doznaku sredstava u iznosu od 500.000 KM, Fondu za studentske zajmove, kao finansijska potpora Fondu u cilju odobravanja što više zajmova studentima s područja FBiH. Uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je da je dopunama Programa rada Federalnog zavoda za 2010. godinu, na koje je Vlada FBiH, svojom Odlukom broj 162/2010 od 08.03.2010. godine, dala saglasnost, Federalni zavod planirao izdvajanja u navedenom iznosu za podršku Fondu za studentske zajmove FBiH. I pored navedenog smatramo da, u skladu sa nalazima navedenim u poglavlju 3.4. - Priprema, donošenje, praćenje izvršenja Finansijskog plana i izvještavanje, Federalni zavod nije mogao

planirati sredstva za ovu namjenu jer nije u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, te samim tim nije mogao ni izvršiti uplatu sredstava za ove namjene.

Transferi za realizaciju tržišta rada u iznosu od 767.784 KM, odnose se na programe tržišta rada kantonalnih službi za zapošljavanje u iznosu od 728.078 KM i projekti ispitivanja tržišta rada u BiH (39.706 KM). Programi tržišta rada kantonalnih službi za zapošljavanje, odnose se na ranije kandidirane programe i zaključene ugovore o realizaciji programa tržišta rada i programe zapošljavanja i samozapošljavanja osoba starijih od 40 godina. Uvidom u dokumentaciju, nisu utvrđene nepravilnosti u realizaciji navedenih transfera.

Osigurati dosljednu primjenu Programa mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu privatizacije, stečaja, likvidacije i restrukturiranja preduzeća ostali ili ostaju bez posla, u dijelu izdvajanja sredstava samo na način i pod uslovima koji su utvrđeni u Programu,

Dosljedno provoditi Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba kod provođenja određenih programa Aktivne politike zapošljavanja, u dijelu izdvajanja sredstava samo za one namjene koje su propisane navedenim Zakonom.

3.6 Dugoročni plasmani

Dugoročni plasmani su na dan 31.12.2010. godine iskazani u iznosu od 63.119.087 KM, od čega se na dugoročna pozajmljivanja odnosi 28.864.070 KM, a na dugoročne depozite kod Razvojne banke FBiH 34.255.017 KM.

Dugoročna pozajmljivanja predstavljaju pozajmljivanja data pojedincima u iznosu od 26.952.004 KM i pozajmljivanja data demobilisanim borcima u iznosu od 1.912.065 KM. Dugoročni depoziti, odnose se na dugoročne depozite za poticaj zapošljavanja, koji su nastali od primljenih sredstava po dugoročnim plasmanima u iznosu od 31.627.021 KM, dugoročne depozite-sredstva za poticaj zapošljavanja u poljoprivredi u iznosu od 1.337.996 KM i dugoročni depoziti izdvojeni za zapošljavanje demobilisanih boraca u iznosu od 1.290.000 KM.

Na osnovu zvaničnih izvještaja koje su dostavile komisije banke, a prema prijedlogu Parlamentarne komisije odgovorne za reviziju i Zaključka kojeg je usvojio Predstavnički dom Parlamenta FBiH, dana 20.10.2010. godine, Federalni zavod je sačinio Informaciju o stanju komisionih kredita koji su plasirani putem Intesa Sanpaolo banke, Sparkasse banke i Razvojne (Investicijske) banke u periodu 2002-2004. godina. Prema Informaciji, broj aktivnih kredita na dan 31.12.2010. godine je 734, a iznos nenaplaćene glavnice kredita 26.629.004 KM. Istovremeno je u knjigovodstvenim evidencijama Federalnog zavoda na poziciji dugoročnih plasmana iskazan iznos od 26.952.004 KM iz čega proizilazi da je razlika sredstava 323.000 KM, odnosno da je knjigovodstvena evidencija Zavoda veća od evidencije komisionih banaka za navedenu razliku. U januaru 2011. godine Zavod je sa Sparkasse bankom sačinio Zapisnik o međusobnom usklađivanju potraživanja i obaveza br.04-14-228-1/11 i isti je proveden u poslovnim knjigama Federalnog zavoda i banke. Nakon provedenih usaglašavanja saldo potraživanja Federalnog zavoda iznosi 26.467.977 KM, pa je saldo potraživanja komisionih banaka veće od salda potraživanja Federalnog zavoda za 161.029 KM. Prema izjavi odgovorne osobe, Federalni zavod je odlučan da se nastavi sa usaglašavanjem stanja sa komisionim bankama. U toku usaglašavanja stanja sa Sparkasse bankom, Federalni zavod je ustanovio da banka nije naplaćena sredstva u iznosu od 212.783 KM doznačila Razvojnoj banci, gdje je formiran dugoročni depozit, a što joj je bila obaveza u skladu sa zaključenim ugovorom. Ova sredstva banka je zadržala na svom prelaznom računu, pa je Federalni zavod obavezao banku da izvrši prenos sredstava, kao i da se izvrši zatvaranje kredita koji su naplaćeni u navedenom iznosu. Sparkasse banci je takođe naloženo da saldo sredstava u iznosu od 260.243 KM prenese na depozitni račun kod Razvojne banke. Na ovaj način je Sparkasse banka uskratila sredstva u iznosu od 473.026 KM koja su trebala biti na depozitnom računu Razvojne banke. U zapisniku kojeg su potpisali odgovorni u Federalnom zavodu i Sparkasse banci, strane su se saglasile da ispoštuju svoje obaveze i da nakon toga potpišu Konfirmaciju kao dokaz da su usaglašena stanja između Federalnog zavoda i ove banke, na dan 31.12.2010. godine, što je i učinjeno.

U Obrazloženju uz Informaciju o stanju komisionih kredita, navedeno je da svi korisnici kredita kod navedenih banaka, po danima kašnjenja, potpadaju pod „E“ kategoriju, osim jednog koji je u „A“ kategoriji kod Razvojne banke kao i da su za iste poduzete pravne radnje. U Obrazloženju se takođe navodi da su

preostale teško naplative kategorije kredita, te da će se visoki troškovi po osnovu utuživanja i ostalih pravnih radnji, odraziti na smanjenje formiranog depozita kod Razvojne banke Federacije BiH. Zbog mogućnosti zastarijevanja potraživanja, Federalni zavod je u više navrata upozoravao banke da se odmah izvrši utuženje svih korisnika plasiranih dugoročnih kredita za podsticaj zapošljavanja evidentiranih po kategorijama, kako za fizička tako i za pravna lica. U Informaciji se navodi da je prema finansijskim izvještajima Federalnog zavoda, stopa naplate veoma niska i ona na godišnjem nivou iznosi cca 500.000 KM, dok su troškovi za osiguranje bankarskih usluga i usluga platnog prometa dostigli nivo naplate kredita na godišnjem nivou. Najveći dio tih izdataka se odnosi na bankarske naknade i provizije, naknade za smanjenje rizika banke, troškove pokretanja pravnih radnji, sudske i administrativne takse, troškove stečaja poduzetog nad dužnikom, kao i troškove sudskih sporova za koje Razvojna banka FBiH u formi troškova bankarskih naknada umanjuje namjenski depozit, što je regulisano Ugovorom i Aneksom ugovora iz 2006.godine.

U cilju otklanjanja problema i nepravilnosti koje je Ured za reviziju utvrdio u svojim izvještajima za 2008. i 2009.godinu, Federalni zavod je dana 21.05.2010. godine, na prijedlog Parlamentarne komisije za reviziju Parlamenta FBiH, dao Prijedlog izmjena i dopuna zakonskih rješenja (Br.04-40-1335-5/10 od 21.05.2010. godine) kojim je tražio da Parlament FBiH donese zaključak da Razvojna banka FBiH potpuno preuzme potraživanja i kreditne predmete iz perioda 2002-2004. godina, koji se vode kod komisionih banaka po svim krajnjim korisnicima (pravna i fizička lica), kako bi se izbjegli visoki troškovi komisionih banaka koji se direktno plaćaju iz namjenskog depozita kod Razvojne banke, a koji služi za realizaciju Programa dugoročnih plasmana iz sredstava revolvinga kod Razvojne banke FBiH i puni se iz naplaćenih glavnica kredita i kamata datih iz sredstava Federalnog zavoda za podsticaj zapošljavanja putem pomenutih komisionih kredita. Iako su pokrenute značajne aktivnosti od strane Federalnog zavoda, ni u 2010. godini komisije banke nisu osigurale niti dostavile dokumentaciju Razvojnoj banci, te Ugovor o o preuzimanju projekta za podsticaj zapošljavanja zaključen sa Razvojnomo bankom 23.01.2006. godine, kao i aneksi ugovora, zaključeni sa bankama komisionarima od 06.04.2006. godine, nisu implementirani u 2010. godini.

U skladu sa Programom dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanja iz sredstava revolvinga na dan 31.12.2010. godine, realizovano je putem Razvojne banke 140 kredita kojim je trebalo zaposliti 1.224 nezaposlene osobe sa evidencije službi za zapošljavanje. Istovremeno je realizovano kredita u iznosu od 27.062.923 KM, od čega je naplaćeno 15.695.158 KM glavnice, 1.844.513 KM kamate i 60.372 KM zatezne kamate. Prema evidenciji Federalnog zavoda i Razvojne banke, do 31.12.2010. godine, otplaćeno je 39 kredita u ukupnom iznosu od 4.574.143 KM. Iz Pregleda kredita u otplati na dan 31.12.2010. godine, 101 kredit je aktivan, a od ukupne vrijednosti realizovanih kredita (22.488.780 KM), ostatak duga iznosi 11.367.766 KM. Za kredite u otplati bilo je potrebno zaposliti 1025 nezaposlenih osoba sa evidencije u službama za zapošljavanje, a zaposleno je 1072 osobe. Iako ukupan broj zaposlenih ukazuje da je efekat zapošljavanja po datim kreditima koji su u otplati, 104,59%, navedeni podatak o broju zaposlenih ne daje realnu sliku iz razloga što je u ukupnom broju zaposlenih sadržan i broj zaposlenih kod onih poslodavaca koji su zaposlili veći broj osoba nego što je bila obaveza. S druge strane evidentno je da 60 poslodavaca od ukupno 101 nisu ispunila u potpunosti obavezu zapošljavanja onog broja nezaposlenih osoba na koji su se obavezali ugovorom, ili nisu održali isti nivo zaposlenosti prije odobravanja kreditnih sredstava. Od ovog broja 10 korisnika kredita je utuženo jer su svrstani u „E“ kategoriju, jer ne vraćaju kreditna sredstva. U toku revizije nam je prezentirana Obavijest koju je Federalni zavod dostavio 11.03.2011. godine Razvojnoj banci, u kojoj se navodi da je provjerom zapošljavanja na dan 31.12.2010. godine, utvrđeno da obavezu zapošljavanja po ovoj kreditnoj liniji nije ispoštovalo 50 korisnika kredita koji su realizovali kredite u vrijednosti od 8.852.600 KM. U obavijesti se navodi da Razvojna banka treba da odmah pokrene pravne radnje radi raskida ugovora o kreditu zbog neizvršavanja obaveza zapošljavanja u skladu sa zaključenim ugovorima. Imajući u vidu da je u ovom broju sadržano 19 korisnika kredita iz 2006. godine i 25 korisnika iz 2007. godine koji ne ispunjavaju svoje obaveze, smatramo da je za iste već ranije trebalo podnijeti zahtjev za utuženje, kako bi se izvršio povrat kreditnih sredstava.

Uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je da je Federalni zavod u novembru 2010. godini otpočeo sa kontinuiranim provjerama obaveze zapošljavanja nezaposlenih osoba kod poslodavca nakon isteka grejs perioda do otplate kredita u cijelosti. Provjera kretanja zaposlenosti korisnika kredita se počela vršiti svaki mjesec, za one zaposlenike čiji se podaci nalaze u bazi ERC ZIPO-a, ili kvartalno za one korisnike čiji se

podaci nalaze u bazi podataka Federalnog zavoda MIO/PIO u Mostaru, dostavljanjem pismenog zahtjeva za provjeru podataka.

U skladu sa preporukom Ureda za reviziju, Federalni zavod je 28.12.2010. godine uputio zahtjev Razvojnoj banci FBiH, za izmjenu i dopunu odredaba Ugovora sa korisnikom kredita iz sredstava revolvinga u kojima se navodi da, ukoliko se izvrši povrat ukupnog iznosa zaduženja u grejs periodu, a da se pri tom ne zaposli ugovoreni broj radnika za koji su se obavezali ugovorom, trebaju platiti kako redovne tako i zatezne zakonske kamate. Na ovaj način bi se spriječilo da odobreni krediti koji su dati u funkciji zapošljavanja ne budu komercijalni krediti, čime bi Program revolving linije izgubio svoj smisao.

Formiranjem podračuna namjenskog depozita na koji su izdvojena sredstva u iznosu od 4.000.000 KM, Razvojna banka, kroz komisiju kreditnu liniju za podsticaj zapošljavanja nezaposlenih demobilisanih boraca i razvojačenih branitelja u ime i za račun Federalnog zavoda, kao banka komisionar, vrši plasman sredstava. U 2010. godini putem ove kreditne linije nije odobren ni jedan kredit. Od momenta formiranja ovog depozita odobreno je 46 kredita sa obavezom zapošljavanja 171 novog zaposlenika, a ukupna vrijednost realizovanih kredita do 31.12.2010. godine iznosila je 2.710.000 KM. Istovremeno je konstatovano da je ukupan ostatak duga po ovim kreditima 1.912.065 KM. Prema evidenciji Federalnog zavoda od 43 kredita koja su u otplati (3 su kredita zatvorena), 37 poslodavaca nije ispunilo obavezu zapošljavanja novih ili održavanja istog broja zaposlenih, jer su u momentu zaključivanja ugovora imali 156 zaposlenika, trebali zaposliti 168 osoba, a na dan 31.12.2010. godine, imali 176 zaposlenih osoba, što znači da su zaposlili ukupno 20 radnika od predviđenih 168. Imajući u vidu da je od 43 kredita u otplati, 34 iz 2007. godine, smatramo da su se i ranije trebale poduzeti zakonske mjere naplate dugovanja po kreditima zbog mogućnosti zastarijevanja potraživanja. Od ukupno 43 kredita u otplati, Razvojna banka je utužila 12 korisnika kredita.

Na poziciji dugoročnih depozita-sredstva za poticaj zapošljavanja u poljoprivredi, na dan 31.12.2010. godine iskazan je iznos od 3.908.287 KM. Navedeni depoziti se odnose na Program iz 2004. godine po Odluci Vlade Federacije BiH. U prethodnim Izvještajima o izvršenoj reviziji, utvrđeno je da postoje problemi u pogledu usklađivanja salda sa Intesa Sanpaolo bankom (UPI banka), jer prema evidenciji Federalnog zavoda stanje sredstava iznosi 3.908.287 KM, a prema izvještaju banke 3.774.367 KM, pa je razlika 133.920 KM. Dana 08.11.2010. godine Federalni zavod je uputio dopis Federalnom ministarstvu finansija kojim ga je informisalo o stanju sredstava i neusaglašenosti ostatka sredstava u iznosu od 133.920 KM, pa je zatraženo da se poduzmu radnje kako bi se utvrđena razlika sredstava vratila na račun Federalnog zavoda. Dana 06.12.2010. godine Federalno ministarstvo finansija je dostavilo odgovor u kojem se Federalni zavod izvještava da je neophodno da zajednička Komisija koja je dodjeljivala kredite krajnjim korisnicima po ovom Programu sa podračuna Federalnog ministarstva finansija, izvrši detaljan uvid u raspoloživu dokumentaciju vezano za kreditno zaduženje i utvrdi razliku i razloge neslaganja salda potraživanja i da o istom obavijesti Federalni zavod. Do momenta obavljanja konačne revizije Federalni zavod nije obavješten da li su poduzete aktivnosti usaglašavanja stanja. Dana 24.03.2010. godine zaključen je Sporazum između Intesa Sanpaolo i Federalnog zavoda za zapošljavanje kojim je regulisano da će banka izvršiti povrat sredstava Federalnom zavodu u iznosu od 3.774.367 KM. Glavnica, koja je dospjela za 2007., 2008. i 2009.godinu doznačena je Federalnom zavodu u iznosu od 2.570.292 KM, dana 09.04.2010. godine, a ostatak od 1.204.075 KM će se doznačavati otplatnim planom dva puta godišnje do 31.10.2013. godine.

U saradnji sa Razvojnou bankom i bankama komisionarima okončati aktivnosti usaglašavanja spornih pitanja kako bi se ugovori sa istim u potpunosti implementirali,

Osigurati kontinuirano usaglašavanje stanja sredstava sa komisijom bankama, kako bi sva naplaćena sredstva po osnovu datih kredita, komisije banke uplatile na račun Razvojne banke,

Obavijestiti Razvojnou banku da utuži sve one korisnike kredita iz Programa zapošljavanja demobilisanih boraca koji nisu ispunili obavezu zapošljavanja nezaposlenih osoba u skladu sa zaključenim ugovorima.

3.7 Javne nabavke

U 2010. godini izvršene su tekuće nabavke u iznosu od 116.572 KM, kao i nabavka stalnih sredstava u iznosu od 68.716 KM. Nabavke stalnih sredstava, odnose se na nabavku antivirusnog programa za postojeći informacioni sistem u iznosu od 14.391 KM, kompjuterske opreme 9.553 KM, dva mobitela 1.148 KM, motornog vozila po principu „staro za novo“ 40.429 KM i ostale opreme 1.357 KM. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da su procedure nabavke provedene u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Pored navedenih nabavki, u 2010. godini Federalni zavod je pokrenuo nabavku stalnih sredstava u obliku prava za koju je planiran iznos od 1.035.000 KM, a ista se odnosi na implementaciju projekta Informacionog sistema upravljanja podacima o nezaposlenim osobama. Prethodno je u 2009. godini, nakon provedene procedure javne nabavke, angažovano društvo „Lucid Linx“ d.o.o. Sarajevo, da sačini analizu postojećeg informacionog sistema u tehničkom, pravnom i ekonomskom smislu, da da prijedlog održavanja postojećeg sistema i izradi tendersku dokumentaciju za razvoj novog sistema i plana migracije, koja je razmatrana na sjednici Upravnog odbora. Radi značaja realizacije cjelokupnog projekta za Zavod i za kantonalne službe za zapošljavanje, a imajući u vidu niz propusta u implementaciji starog informacionog sistema, direktor je, po zaključku Upravnog odbora, donio Odluku o angažovanju eksperta koji će izvršiti ekspertizu sačinjene analize, biti konsultant u Komisiji za izbor najpovoljnijeg ponuđača i biti nadzorni organ za implementaciju novog informacionog sistema. Na osnovu Odluke, zaključen je Ugovor o djelu 05.07.2010. godine, kojim je regulisano da će ekspert pored sačinjavanja ekspertize i izrade izvještaja o izvršenoj ekspertizi, pripremiti tendersku dokumentaciju za javnu nabavku i učestvovati u radu Komisije za javne nabavke za izbor najpovoljnijeg ponuđača za implementaciju projekta sa pravom glasa kod odlučivanja. Po našem mišljenju, davanjem prava glasa ekspertu u odlučivanju, Federalni zavod nije postupio u skladu sa stavom 5. člana 5. Uputstva o primjeni Zakona o javnim nabavkama i članom 23. Pravilnika o nabavci robe, vršenju usluga i ustupanju radova, kojim je regulisano da angažovani eksperti mogu učestvovati u radu komisije ali bez prava glasa pri odlučivanju. U saglasnosti sa rukovodiocem Odjela za evidenciju i statistiku, a prema uočenim nedostacima, napravljene su izmjene i dopune tenderske dokumentacije, koju je prethodno sačinio „Lucid Linx“. Federalni zavod je, Odlukom direktora od 31.08.2010. godine, pokrenuo proceduru izbora najpovoljnijeg ponuđača koji bi implemetirao novi informacioni sistem. Komisija je izvršila vrednovanje pristiglih ponuda i u svom izvještaju konstatovala da niti jedan od ponuđača nije zadovoljio tehničke zahtjeve iz tenderske dokumentacije pa je predložila direktoru da se postupak poništi. Odlukom direktora br. 05-14-2653-9/10 od 10.11.2010. godine postupak je poništen. Prigovor na Odluku o poništenju postupka uložio je ponuđač „QSS“ d.o.o. Sarajevo, navodeći da Federalni zavod u Odluci o poništenju postupka nije naveo obrazloženje ponuđačima o tome koji su to tehnički zahtjevi koje ponuđači ne ispunjavaju tenderskom dokumentacijom. Federalni zavod je odbio Prigovor kao neosnovan, pa je ponuđač „QSS“ d.o.o. Sarajevo 26.11.2010. godine podnio žalbu Uredu za razmatranje žalbi. Nakon uvida u dokumentaciju provedenog postupka, Ured za žalbe je svojim Rješenjem br. U-1656/10 od 08.12.2010. godine, usvojio žalbu „QSS“ d.o.o. Sarajevo i poništio postupak u cjelosti, sa obrazloženjem da je Federalni zavod, kao ugovorni organ, propisanom tenderskom dokumentacijom doveo ponuđače u situaciju da ne mogu pripremiti svoje ponude na stvarno konkurentskoj osnovi, a sve radnje i faze u postupku koje su provedene nisu bile pravilno i na zakonu provedene, tako da postupak nije poništen iz razloga koje je naveo Federalni zavod. Postupak je poništen objavom Obavještenja o poništenju postupka nabavke 27.12.2010. godine u Sl.glasniku BiH.

Uvidom u Izvještaj eksperta o provedenoj ekspertizi koji je sačinjen u novembru 2010. godine, konstatovano je da je u istom navedeno da su, nakon uvida u tehnički dio tenderske dokumentacije koju je sačinio „Lucid Linx, uočeni nedostaci, ali se ne navodi koji su to nedostaci. Tim za reviziju je skrenuo pažnju da se u izvještaju eksperta trebaju navesti koji su to uočeni nedostaci, zbog čega je isti dopunjen i dostavljen Federalnom zavodu u martu 2011. godine.

Prema izjavi odgovorne osobe Izvještaj nije prezentiran Upravnom odboru, a što je po našem mišljenju trebalo učiniti prije raspisivanja javnog poziva, kako bi se isti saglasio sa ponuđenim novim rješenjem, jer se odustalo od predloženog rješenja. Razmatranje Izvještaja eksperta se očekuje na jednoj od narednih sjednica

Upravnog odbora u 2011. godini, iako je u februaru 2011. godine otpočela ponovna procedura izbora najpovoljnijeg ponuđača za implementaciju projekta informacionog sistema upravljanja podacima o nezaposlenim osobama.

Osigurati dosljedno poštivanje stava 5. člana 5. Uputstva o primjeni Zakona o javnim nabavkama i člana 23. Pravilnika o nabavci robe, vršenju usluga i ustupanju radova u dijelu prava odlučivanja eksperta angažovanog u radu Komisije za javne nabavke.

3.8 Potraživanja

3.8.1 Kratkoročna potraživanja

Na dan 31.12.2010. godine, kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 1.077.000 KM, od čega se na sumnjiva i sporna potraživanja odnosi 1.073.618 KM, na potraživanja po osnovu bolovanja preko 42 dana 1.178 KM i na potraživanja od radnika 2.204 KM.

Sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 505.618 KM, odnose se na nenaplaćena potraživanja po osnovu datih pozajmica iz ranijih godina, na osnovu zaključenih ugovora sa korisnicima pozajmica: „Bukovac-Miljkovac“ (195.578 KM), „Tipo-Odžak“ (300.000 KM) i PTUD „Azem“ (10.000 KM). Federalni zavod poduzeo je sve pravne radnje i navedene firme su utužene. Za potraživanja od PTUD „Azem“ Općinski sud u Travniku je donio presudu u korist Federalnog zavoda, ali ista još nije pravosnažna jer Sud nije stavio klauzulu pravosnažnosti. Za potraživanja od „Tipo“ d.o.o. Odžak, Općinski sud je donio Rješenje kojim se prekida postupak i isti će se nastaviti na prijedlog tužitelja (Federalni zavod) nakon okončanja stečajnog postupka. U vezi naplate potraživanja od Zemljoradničke zadruge „Bukovac-Miljkovac“, Federalni zavod je dao nalog za naplatu mjenice Razvojnoj banci Banja Luka 2008. godine, ali ista nije realizovana jer su računi tuženog blokirani.

Na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja, takođe su iskazana sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 568.094 KM koja se odnose na novčana potraživanja po kreditnim plasmanima za programe zapošljavanja u ukupnom iznosu od 288.621 KM i potraživanja iz likvidacione mase BH banke u iznosu od 279.473 KM. Ova potraživanja su Odlukom Vijeća ministara BiH broj 35/06 prenesena na Federalni zavod, a ista su predstavljala potraživanja Agencije za rad i zapošljavanje BiH do uključenja iste u Budžet BiH. Dužnici po kreditnim plasmanima su: „Kedly“ Sarajevo, „Akvamed“ Olovo, „Vlašić milk“ Travnik, ZZ „Dar Vranica“ Gornji Vakuf – Uskoplje. Iako je u prethodnoj reviziji konstatovano da je Federalni zavod poduzeo sve pravne radnje pred sudom u cilju naplate navedenih potraživanja i dao prijedlog za izvršenje presuda koje su pravosnažne, smatramo da treba intenzivirati aktivnosti na naplati istih, iz razloga što je prošlo nekoliko godina od kada je Federalni zavod dao prijedloge za izvršenje presuda.

3.8.2 Kratkoročni plasmani

Na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja u okviru kratkoročnih plasmana iskazan je iznos od 459.000 KM i isti se odnosi na potraživanja po osnovu ugovora o namjenskom depozitu iz 2003. godine kod ABS banke (Sparkasse banka). Sredstva Federalnog zavoda su bila deponovana na 90 dana i služila su kao kolateral za odobrenje kredita od strane ABS banke slijedećim pravnim licima: 3 Ugovora „Vlašić Milk“ d.o.o. Travnik (390.000 KM), „Tipo“ d.o.o. Odžak (300.000 KM) i „Gramis Company d.o.o. Kladanj (200.000 KM). Dug korisnika kredita prema ABS banci se odnosi na iznos glavnice, redovne i zatezne kamate. Federalni zavod je od navedene banke tražio da ga hitno obavijesti o poduzetim pravnim radnjama prema navedenim korisnicima kredita, radi naplate potraživanja. Prema izjavi odgovornih pravne radnje nisu pokrenute zbog činjenice da su navedena potraživanja zastarjela protekom roka od pet godina u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima. Na navedeno smo ukazivali i u prethodnoj reviziji, kao i na neizvjesnost naplate zbog osiguranja slabog kolaterala od strane prethodnog menadžmenta.

Intenzivirati aktivnosti na naplati sumnjivih i spornih potraživanja, posebno za ona potraživanja za koja su sudovima podneseni prijedlozi za izvršenje.

3.9 IT sistem

1. Stanje postojećeg jedinstvenog informacionog sistema (JIS)

Za podršku procesu evidencija, obračuna naknada nezaposlenim licima u kantonalnim službama za zapošljavanje se koriste različita softverska rješenja i pripadajuća IT infrastruktura. U sedam kantonalnih službi se koristi jedinstveni informacioni sistem EPIS (evidencija, posredovanje, statistika i informisanje nezaposlenih), kojeg je Federalni zavod, u skladu sa svojom zakonskom obavezom, u prethodnom periodu nastojao da implementira u svim kantonalnim službama. EPIS je tehnološki kompleksan sistem distribuiranih relacionih baza instaliranih u klijent server mrežama po općinskim biroima za zapošljavanje i kantonalnim službama za zapošljavanje, međusobno povezanim komunikacijskim linijama telekom operatera, sa razmjenom podataka u oba smjera. Tehnikom replikacije, baze se prenose putem komunikacijskih linija u zajedničku bazu kantonalnih službi za zapošljavanje a zatim, u bazu u Federalnog zavoda i na kraju i Agenciji za zapošljavanje BiH. Dio podataka se prenosi i u obrnutom smjeru od viših ka nižim organizacionim jedinicama. Prvobitni plan da se EPIS implementira u svim kantonalnim službama nije ispunjen u cijelosti, a nisu na adekvatan način implementirane i neke bitne funkcionalnosti sistema, kao što je podrška obračunu novčanih naknada nezaposlenim licima. Održavanje postojećeg sistema vrši eksterna firma po ugovoru, a dijelom stručno IT osoblje Federalnog zavoda.

Federalni zavod je u proteklom periodu preduzimao različite aktivnosti na rješavanju nedostataka u funkcioniranju EPIS-a, koje su uključivale pokušaje implementacije u preostalim kantonalnim službama, izmjene i dogradnje softverskog rješenja, rješavanje problema sa preuzetim podacima iz ranijih sistema, pitanja legalnosti licenci, osiguranja podrške sistemu o čemu je informisan Upravni odbor, na sjednicama na kojim su doneseni i odgovarajući zaključci.

U 2008. godini, Upravnom odboru je prezentiran Izvještaj o stanju sistema u kojem su izloženi svi nedostaci tehnologije koja je hardverski robusna i skupa za održavanje i nedovršenog softverskog rješenja za koje Federalni zavod nije imao intelektualna prava. Na istoj sjednici prihvaćen je prijedlog iz Izvještaja i donesen zaključak da se izvrši eksterna stručna analiza isplativosti daljeg stanja sistema i daju smjernice za razvoj informaciono komunikacijskih tehnologija za period 2010-2015. godina.

2. Aktivnosti na implementaciji novog Jedinstvenog informacionog sistema (JIS)

Nakon ostvarenih kontakata sa konzultantskim firmama, Federalni zavod je u 2009. godini, putem otvorenog postupka, pokrenuo proceduru javne nabavke za izbor firme konsultanta, koja će izvršiti analizu postojećeg stanja. Proceduru izbora izvršila je Komisija za javne nabavke za 2009. godinu, u čijem radu nije učestvovalo IT stručno osoblje unutar ili van Federalnog zavoda.

Kako je i očekivano, rezultati analize su pokazali da je dalje ulaganje u održavanje i razvoj jedinstvenog sistema EPIS neracionalno, kada su na raspolaganju nova softverska rješenja bazirana na Internet tehnologiji. U studiji su date i preporuke za uspješnu implementaciju projekta, finansijska analiza mogućih rješenja za četiri tehnološke platforme, na osnovu čega je preporučeno najpovoljnije rješenje, bez sveobuhvatnog sagledavanja prednosti i nedostataka analiziranih rješenja. Izabrani konsultant „Lucid Linx“ je preporučio, kao finansijski najpovoljnije rješenje, rješenje koje se koristi u jednoj kantonalnoj službi za zapošljavanje, koje je bazirano na „open source platformi“ i za serversku i klijentsku stranu IT sistema.

Prednost predložene tehnološke platforme je što se najvećim dijelom ne plaćaju licence za operativne sisteme i uredske pakete, ali je teže obezbijediti stručnu podršku za održavanje i razvoj.

Studija je prezentirana na sastanku menadžmenta i direktora kantonalnih službi za zapošljavanje, kada je i donesen zaključak da se nastave aktivnosti na implementaciji novog JIS-a. Nakon toga, studija je data na dodatnu ekspertizu eksternom ekspertu konsultantu, koji je nakon provedene analize, ustanovio da su učinjeni određeni propusti kod specifikacije određenih komponenti sistema, i ujedno je predložio drugu tehnološku platformu za buduće rješenje JIS-a i to virtualiziranu Windows platformu (i na serverskoj strani sistema i virtualizirani desktopi na strani korisnika sistema), sa čim je u značajnoj mjeri povećan procijenjeni budžet za projekat, u odnosu na predloženo rješenje u studiji. Konsultant je izvršio izmjene i dopune tenderske dokumentacije, nakon čega se pristupilo proceduri javne nabavke JIS-a. Tender je poništen zbog proceduralne greške kod primjene kriterija, što je detaljno opisano u tački 3.7. Izvještaja - Javne nabavke.

3.

Nalazi i preporuke

U svrhu osiguranja da se implementacija projekta izvrši u okviru planiranih rokova i sredstava i na taj način prestane potreba za trošenjem sredstava za održavanje postojećih sistema, ukazujemo na slijedeće rizike vezane za implementaciju projekta i dajemo preporuke izrađene na osnovu najboljih praksi iz standarda 27001 i COBIT kontrolnih ciljeva:

Iz raspoložive dokumentacije je uočljivo da studija i prijedlozi iz studije, naknadna ekspertiza izmijenjeni prijedlog rješenja nisu razmatrani na Upravnom odboru Federalnog zavoda (Više u tački 3.7. Izvještaja - Javne nabavke).

Za uspješnu implementaciju projekta Jedinstvenog informacionog sistema potrebno je osigurati podršku ključnih faktora (Upravnog odbora, menadžmenta Zavoda, i menadžmenta kantonalnih službi).

- Nejasne formulacije u zakonskim propisima kao što je član 5. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, koji daju prostora različitim interpretacijama i tumačenjima i neusklađena zakonska regulativa koja se primjenjuje u kantonalnim službama mogu uticati na uspješnu implementaciju projekta.

Implementirati preporuke iz studije vezano za izmjena teksta člana 5. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, jasnom formulacijom teksta koji ne može biti višeznačno interpretiran odnosno tumačen i izvršiti usklađivanje zakonske regulative koja se primjenjuje na nivou kantonalnih službi, a koje su značajne za izradu softverskog rješenja.

- Jedan od razloga za neadekvatne implementacije prethodnog sistema je i neprihvatanje sistema između ostalog iz razloga nedovoljne informatičke educiranosti korisnika sistema.

S obzirom na starosnu strukturu osoblja u kantonalnim službama potrebno je da se izvrši analiza i preduzmu odgovarajuće aktivnosti na osiguranju informatičke spremnosti krajnjeg korisnika da prihvati novi sistem.

- Zavod nije formirao organizacijsku infrastrukturu projekta, (nadzorni tim iz studije) sačinjen od predstavnika svih zainteresiranih strana (menadžmenta, IT stručnog osoblja, predstavnici funkcionalnih područja koja su obuhvaćena projektom).

Formirati organizacijsku infrastrukturu projekta u svrhu prevazilaženja prepreka i osiguranja preduvjeta za implementaciju projekta.

- Tehnologija virtualizacije desktopa je u osnovi tehnološke platforme na koju se Federalni zavod odlučio, znači da se klijentski računar u kantonalnim službama, odnosno općinskim biroima koristi samo za pristup sistemu, a sve ostalo se nalazi i dešava u data centru u Federalnom zavodu što može za posljedicu imati spor odziv sistema, iz razloga nedovoljnog kapaciteta, neadekvatne brzine komunikacijskih linija ili nedovoljno ispitane tehnologije.

Minimizirati rizik nove tehnologije ispitivanjem zadovoljstva korisnika već implementiranim projektima.

- Iz projektnog zadatka nije jasno na koji način i u kom obimu su podržane evidencije naknada nezaposlenim licima.

Osigurati funkcionalnost softverskog rješenja JIS-a za podršku procesu obračuna naknada nezaposlenim licima na način da se putem aplikacije vrši obračun, provjera nezaposlenih lica u bazi, potrebne evidencije obračunatih naknada i automatski prijenos naloga u računovodstvenu sintetiku glavnu knjigu, a sve u cilju bolje kontrole trošenja sredstava za tu namjenu.

Komentar:

U ostavljenom roku, Federalni zavod za zapošljavanje se očitovao na Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2010. godinu, dopisom broj: 04-14-2414-1/11 od 25.04.2011. godine. U navedenom očitovanju, dat je komentar s prijedlogom dopune nalaza u dijelu izdvajanja sredstava za studentske zajmove, što je prihvaćeno i inkorporirano u tekst Izvještaja, pa ovaj Izvještaj predstavlja konačan Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2010. godinu.

Rukovodilac
Sektora za finansijsku reviziju:

Anica Pudar, dipl. oec.

Vođa tima:
Dunja Logo, dipl. oec.

Član tima:
Seida Isaković, dipl.oec.

Viši revizor za IT:
Derviša Harbaš, CISA

Prilog br. 1.
Izvršenje Finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje na dan 31.12.2010. godine

u KM

R.br.	Pozicija	Plan 2010.g.	Rebalans I plana	Rebalans II plana	Rebalans III plana	Raspoloživa sredstva za 2010.g.	Izvršenje plana za 2010.g.	Razlika (8-7)	Indeks (8/7 x 100)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I	Prihodi i primici	39.126.700	+5.677.962	+850.000	+540.000	46.194.662	38.333.487	-7.861.175	83
1.	Prihodi od doprinosa	33.540.000	0	0	0	33.540.000	34.378.416	838.416	102
2.	Neporezni prihodi	360.000	0	0	0	360.000	287.004	-72.996	80
3.	Potpore (grantovi)	0	0	850.000	+540.000	1.390.000	346.050	-1.043.950	25
4.	Primljene otplate danih zajmova	4.226.700	+1.813.592	0	0	6.040.292	3.322.017	-2.718.275	55
	Prenesena sredstva iz 2009.g.	1.000.000	+3.864.370	0	0	4.864.370			
II	Tekući izdaci	3.711.200	0	-265.444	+17.677	3.463.433	3.272.502	-190.931	94
5.	Plaće i naknade zaposlenih	2.125.200	0	-123.246	+98.128	2.100.084	2.035.893	-64.191	97
6.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	176.000	0	0	+15.616	191.616	185.610	-6.006	97
7.	Putni troškovi	45.000	0	0	0	45.000	32.328	-12.672	72
8.	Izdaci za energiju	45.000	0	0	0	45.000	37.434	-7.566	83
9.	Izdaci za komunalne usluge	55.000	0	0	0	55.000	48.683	-6.317	89
10.	Nabavka materijala	33.000	0	+10.000	0	43.000	37.762	-5.238	88
11.	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	25.000	0	0	0	25.000	19.515	-5.485	78
12.	Unajmljivanje imovine i opreme	3.500	0	+3.250	0	6.750	6.111	-639	91
13.	Izdaci za tekuće održavanje	172.000	0	-100.000	0	72.000	59.295	-12.705	82
14.	Izdaci za osig., bankarske usluge	530.000	0	0	-40.000	490.000	447.681	-42.319	91
15.	Ugovorene usluge	501.500	0	-55.448	-56.067	389.985	362.190	-27.795	93
16.	Tekući grantovi	30.420.500	+5.677.962	+1.115.444	+2.228.607	39.442.513	33.312.749	-6.129.764	84
III	Kapitalni izdaci	1.775.000	0	0	-1.706.284	68.716	68.716	0	100
IV	Namjenski depozit	3.220.000	0	0	0	3.220.000	838.934	-2.381.066	26

V	UKUPNO RASHODI I IZDACI	39.126.700	+5.677.962	+850.000	+540.000	46.194.662	37.492.900	-8.701.762	81
	SUFICIT (I-V)	0	0	0	0	0	840.587	-	-
	Broj zaposlenih	56					53		